

Изменено приказом № 11
от 06.02.2026г. «О внесении изменений
в ООП НОО, ООП ООО, ООП СОО».

Календарно – тематическое планирование

«Малкъар литература» (балкарская литература (родная)) 5 класс.

№	Содержание	Дата проведения		
		Кол. часов	По плану	По факту
1.	Адамла дунясы. -7 с. Халкъны кёлден чыгъармачылыгъыны юсюнден.	1	02.09	
2.	Къарачай-малкъар халкъ жомакъла. «Ёксюз Фатиматчыкъ»	1	09.09.	
3.	«Батыр жашчыкъ».	1	16.09	
4.	«Тюлкю хыйла»	1	23.09.	
5.	«Аппа бла Къурта»	1	30.09	
6.	Нарт сёзле. Ырысла.	1	07.10	
7.	Элберле	1	14.10	
	Адамла ахшылыкъ бла аманлыкъ арасында. Адабият жомакъла – 4 с.			
8.	Мусукаланы Сакинат «Ийне бла халы»	1	21.10	
9.	Байзуллаланы А. «Насып».	1	04.11	
10.	Жулабланы Узейир «Халаллыкъ»	1	11.11	
11.	Токумаланы Жагъафар «Жугъутур базук»	1	18.11	
	Ахшылыкъ унутулмайды. Чам, масхара, тамсил. – 4с.			
12.	Маммеланы Ибрагим «Хунагъа жарашмагъан таш».	1	25.11	
13.	Аттоланы Магомет «Бал чибин бла Гебелек»	1	02.12.	

	Ёлчемле. «Къыртчыгъа бла къаргъа».			
14.	Кацийланы Хабу «Аман сагъат», Кёзлюклени хайыры».	1	09.12	
15.	Гуртуланы Элдар «Халал адам», «Сом бла шай»	1	16.12	
16	Адабият элберле. – 1 с. Ёлмезланы Мурадин «Къарындаш бла эгеч», Мусукаланы Сакийнат «Къой сойгъанда, бек биринчи...»	1	23.12	
	Адам бла табийгъат. – 10 с.			
17.	Мёчуланы Кязим «Къар кюн арбазыбызгъа къоннган чыпчыкъгъа». Назму гыллыуу бла рифмасы (къасиети)	1	30.12	
18-19.	Толгъурланы Зейтун «Тюлкюню куюю». Хапар. Сюжет бла фабула.	1	13.01	
20.	Бегийланы Абдуллах «Тау суучукъ», Ахматланы Люба «Къар жауады» Эпитет. Жан салыу.	1	20.01	
21.	Жулабланы Узейир «Къурта парий». Къара сёз бла назму тилни башхалыгъы.	1	27.01	
22.	Мокъаланы Магомет «Чыкъ бюрчюкле», Шахмырзаланы Саид «Таулуну календары»	1	03.02	
23.	Созайланы Ахмат «Танг – тешикли къалач». Тенгleshдириу.	1	10.02	
24.	Тёппеланы Алим «Табынама».	1	17.02	
25.	Моттайланы Светлана «Гюрегейле – хур терекле»	1	24.02	
26.	Къулийланы Хажи-Мусса «Эсгериу»	1	03.03	
	Ата-анала бла сабийле дунясы. -8 с.			
27.	Жулабланы Узейир «Жугъутур ашыкъ», «Ыннаны алтын къоллары»	1	10.03	
28.	Къулийланы Къайсын «Жорт, жорт, гылыуум!»	1	17.03	
29.	Отарланы Саид «Буду санга аманатым»	1	07.04	
30.	Макытланы Сафар «Къарт аппа бла туудугъу»	1	14.04	
31.	Кёлденжазма. «Мени аппамы юсюнден»	1	21.04	

32	Ахматланы Сафарият «Балли туйреуюч»	1	28.04	
33.	Текуланы Жамал «Къалауур Маштай», «Биринчи жолоучулукъ»	1	05.05	
34.	Бегийланы Абдуллах «Сабийлигими акъ сураты»	1	12.05	

Календарно-тематическое планирование

«Малкъар литература» (балкарская литература (родная)) 6 класс

№ урока	Тема урока	Дата проведения		
		Кол.час.	По плану	По факту
1.	Халкъны кёлден чыгъармачылыгъы. Мифледе, таурухлада, жырлада адамла дуниясы. Мифле. «Къайсы уллуду?»	1	02.09	
2.	Нарт таурухла. Тейриле бла нартла. «Ариу Сатанай» Гипербола.	1	06.09	
3.	«Сора» демей.	1	16.09	
4.	«Атарал». «Къайсы къарыулуду?»	1	23.09	
5.	Малкъар халкъ жырла. «Апсаты»	1	30.09	
6.	«Ийнай» «Белляу»	1	07.10	
7.	Жигитлик бла иш кёллюк. Къулийланы Х-М. «Чалгъычыла»	1	14.10	
8.	Отарланы Керим «Хуначы Рамазан»	1	21.10	
9.	Батчаланы Муса «Хочалай бла Хур-хур» Улбашланы Ахмадия «Урунуу»	1	04.11	
10.	Гуртуланы Салих «Жер татыуу». Назмуда табийгъатны суратланыу.	1	11.11	
11.	Толгъурланы Зейтун «Айыутап». Уллу Ата журт урушда сабийлени жигитликлерини суратланыуу.	1	18.11	
12.	Шауаланы Хасан «Тузакъ» Кёчгюнчюлюкде сабийлени тёзюмлюклерин ачыкълау.	1	25.11	
13.	Гуртуланы Берт «Эмен терек» Табийгъатдан тёзюмлюкге юйрениу. «Темирчи Хасан» Адамны жашауунда ишни магъанасы.	1	02.12	
14.	Ата юйюм – Ата журтуму башланыуу. Мёчюланы Кязим «Эски юйюм», «Ата-ана бизни сыйлы юйюбюз»	1	09.12	

15.	Жулабланы Узейир «Хустос къала» Баккуланы Артур «Ата журтум», «Алам башы – Малкъарым»	1	16.12	
16.	Къулийланы Къ «Дунияда хар аягъынг басхан жерге...», «Балам, бу жерге...»	1	23.12	
17.	Мокъаланы Магомет «Мени юйюм», «Сюйдюмлю шахарым»	1	30.12	
18.	Гулаланы Башир «Къуш уя». Хапарны тамсил магъанасы. Суратлау сыфат. Лирика жигит.	1	13.01	
19.	Зумакъулланы Танзиля «Мени юйюм». Туугъан жерге суймеклик.	1	20.01	
20.	Езденланы Альберт «Тау къушну уясы».	1	27.01	
22.	Адам, аны жетишимлери, табийгъат. Гуртуланы Элдар «Къарт эшекни къадары», «Шайтан арба» Кёлденжазмагъа хазырлануу, «Къарт эшекни къадары» деген хапаргъа таяна.	1	03.02	
23.	Кёлденжазма Адамлыкъны шартлары.	1	10.02	
24.	Бабаланы Ибрахим «Къайын терекчик», «Гёбелек»	1	17.02	
25.	Созайланы Ахмат «Бийча сюелген терекни назмусу»	1	03.03	
26.	Мусукаланы Сакийнат «Бюгюн»	1	10.03	
27.	Гуртуланы Салих «Урма тукъузгюню»	1	17.03	
28.	Будайланы Азрет «Телефон», «Хорладыла»	1	07.04	
29.	Текуланы Жамал «Ынна», «Дугъума шай»	1	14.04.	
30.	Къудайланы Магомет «Деу бла тюбешуу», «Иесиз маске»	1	21.04	
31.	Моттайланы Светлана «Къоз терегиме такъгъан жыр»	1	28.04	
32.	Орус литературадан. М.Ю. Лермонтов «Кавказ»	1	05.05	
33.	Мокъаланы Магомет «Хар ким ушайды жерине», «Кечеги жырчыкъ»	1	12.05	
34.	Резерв.	1	19.05	

Календарно – тематическое планирование

«Малкъар литература» (Балкарская литература(родная)) 7 класс

№ урока	Тема урока	Дата		
		Кол.час.	По плану	По факту
1.	«Нарт темирчи Дебетни туугъаны». «Ёрюзмек бла кына сакъаллы Къызыл Фук»	1	03.09	
2.	«Сосурукъну туугъаны». «Сосурукъ нартлагъа от келтиреди»	1	10.09.	
3.	«Дебет улу Алауган» «Къарашауай бла Гемуда». Эпитет. Гипербола.	1	17.09	
4.	Мёчюланы Кязим «Тёреде сурала кибик».	1	24.09	
5.	Гуртуланы Берт «Топонимика таурух»	1	01.10	
6.	Къарачай литературадан. Байрамукъланы Фатима «Эт юлюшлени устасы»	1	08.10	
7.	Макъытланы Сафар «Агъач аякъ, агъач къашыкъ»	1	15.10	
8.	Толгъурланы Зейтун «Атасыны атына минген жашчыкъ».	1	22.10	
9.	Шахмурзаланы Саид «Келин келгенден сора уча»	1	05.11	
10.	Гуртуланы Салих «Сырыйна», «Неге жарсыйса, Малкъарым?», «Миллетиме къасыда»	1	12.11	
11.	Гуртуланы Берт «Узакъдан келген жолоучу» Исследовательская работа	1	19.11	
12.	Къулийланы Къайсын «Мамырлыкъ, къууанч сизге, саула!», «Сабийле ёлмесинле!»	1	26.11	
13.	Зумакулланы Танзиля. «Кюн ахшы болсун, адамла!» Юй кёлденжазма. Таулу адетле	1	03.12	
14.	Теппеланы Алим «Пиринчи сютлей акълыгъы» Композиция бла сюжет.	1	10.12	
15.	Ахматланы сафарият «Анама»	1	17.12	

16.	Къарачай литературадан. Батчаланы Муса. «Кюмюш Акка»	1	24.12	
17.	Табакъсоуланы Мухтар «Атам», «Таукелме, ышанама...»	1	14.01	
18.	Бабаланы Ибрахим «Новелла «Атамы китабы»	1	21.01	
19.	Тёппеланы С. «Атам урушдан къайтса»	1	28.01	
20.	Чыпчыкъланы Борис «Ачы алмала»	1	04.02	
21.	Мёчюланы Кязим «Арапда, Тюркде да айланып келдим», «Багдадха, Стамбулгъа да бардым». Тыш къырал адабиятдан. Байкъазылары А. «Кёнденленнге бара-бара»	1	11.02	
22.	Текуланы Жамал «Акъкъаш»	1	18.02	
23.	Къулийланы Къайсын «Жерибизни хар ташы...», «Тукъузгю», «Тау суучукъну жырчыгъы»	1	25.02	
24.	Жулабланы Узейир Новелла «Жер юзюлгенде» Новелла.	1	04.03	
25.	Гулаланы Башир «Акъ атны хапары»	1	11.03	
26.	Созайланы Ахмат «Къарт бла танг», «Мени къоншум»	1	18.03	
27.	Отарланы Керим «Танг жолум».	1	01.04	
28.	Мусукаланы сакийнат «Ата журт»	1	08.04	
29.	Бабаланы Ибрахим «Къысхач», «Жауун»	1	15.04	
30.	Занкишиланы Ж. «Кечеги къонакъ»	1	22.04	
31.	Шахмурзаланы Саид «Туугъан тилим»	1	29.04	
32.	Ёлмезланы Мурадин «Малкъар»	1	06.05	
33.	Байзуллаланы Алий «Алгъыш», «Кертиликни жолу», «Тилемедим къаяладан»	1	18.05	
34.	Резерв	1	20.05	

Календарно-тематическое планирование
«Малкъар литература» (Балкарская литература (родная))
8 класс

№ урока	Тема урока	Дата проведения		
		Кол.часов	По плану	По факту
1.	Халкъ адабияты бла тарых. Халкъ чыгъармачылыкдан. Сёз - кюмюш, жыр – алтын. Тарых-жигитлик жырла.	1	05.09	
2.	Халкъ жыр «Жанхотланы Азнауур»	1	12.09	
3.	Халкъ жыр «Таппасхан Улу Акъболат» Адабиятны теориясы Жыр, макъамы. Проект иш сайлау.	1	19.09	
4.	Адамлай къалыргъа. Мечюланы Кязим. «Адамды бизни атыбыз», «Аллай бийле керек бизге» Къатлап айтыу (рефрен) – суратлау мадар.	1	26.09	
5.	Отарланы Керим «Зурнукла къайтырла», «Чеченлини ийнеги» Жашау кертилик бла суратлау кертилик.	1	03.10	
6.	Тёппеланы Алим Жашау эм чыгъармачылык жолу «Азап жолу» Драманы жанрлары.	1	10.10	
7.	Къулийланы Къайсын «Жаралы таш», «Прометей, Кавказны къаясына...» «Туугъан жериме айтама», «Къулийланы Къайсыннга»	1	17.10	
8.	Бабаланы Ибрахим «Бийик сын», «Мурдор таш», «Сабанчы»	1	24.10	
9.	Мокъаланы Магомет «Биз да халкъбыз» Гыллыу бла рифма.	1	07.11	
10.	Зумакъулланы Танзиля «Урушха къажау поэма» Поэма, аны жанр энчиликлери.	1	14.11	
11.	Гуртуланы Элдар «Одиссейни къайтырын сакълай»	1	21.11	

12.	Ахматланы Сафарият «Атала жери»	1	28.11	
13.	Додуланы Аскер «Уллу кьадар» Назму кьурау амаллары.	1	05.12	
14.	Адам улусуну сайлау жоллары. Тёппеланы Алим «Илишан»	1	12.12	
15.	Толгьурланы Зейтун. Жашау эм чыгьармачылыкъ жолу. «Къызгьыл кырдыкла»	1	19.12	
16.	Толгьурланы Зейтун «Къызгьыл кырдыкла»	1	26.12	
17.	Чыпчыкъланы Борис «Наша»	1	09.01	
18.	Гуртуланы Элдар «Эрменбий»	1	16.01	
19.	Бегийланы Абдуллах «Сёз»	1	23.01	
20.	Гулийланы Башир «Булбул»	1	30.01	
21.	Гуртуланы Берт «Юзейир» Исследовательская работа	1	06.02	
22.	Сюймеклик кьанатлары. Къулийланы Хажи-Муса «Терек бахчада булбул жырласа», «Кёкбаш юйчюкде жашайды»	1	13.02	
23.	Боташланы Исса «Туугъан жериме»	1	20.02	
24.	Шауаланы Хасан «Кюбюрде табылгъан повесть»	1	27.02	
25.	Шауаланы Миналдан «Атасыны башлыгъы»	1	06.03	
26.	Мусукаланы Сакийнат «Къарт бла танг»	1	13.03	
27.	Къабарты-Черкес адабиятдан Хахов С. Г. «Эки кече»	1	20.03	
28.	Къарачай адабиятдан Кечерукъланы Байдымат «Жулдуз эгизиме»	1	03.04	
29.	Мотталаны Светлана «Таулу кьобуз»	1	10.04.	
30.	Бабаланы Ибрахим «Тау кийиклеге сюймеклик», «Желге сюймеклик»	1	17.04	
31.	Улбашланы Ахмадия «Мени сюйгеним»	1	24.04	
32.	Кёлденжазма Ата-анагъа сюймеклик.	1	08.05	
33.	Проект ишлени кьоруулау.	1	15.05	
34.	Резерв	1	22.05	

Календарно-тематическое планирование

«Малкъар литература» (Балкарская литература (родная))

9 класс

№ урока	Тема урока	Дата проведения		
		Кол. часов	По плану	По факту
1.	Биринчи атламла. Къара-Муса. «Учуп баргъан Зурнукла», «Артутай ёлгенде этилген кюй».	1	06.09	
2.	Халкъны жарыкъландырырға жол салгъанла. Проект иш	1	23.09.	
3.	Мёчуоланы Кязимни жашау жолу эм лирикасы. «Сагъыш», «Мен – Беккини жашы Кязим», «Сейир дуния», «Къар жауады» Кязимни дуниялыкъ сагъышлары. Философия назмулары. «Дуния деген алай къыйын, тик жолду», «Парийим», «Эски къумгъаныма»	1	07.10	
4.	Кязимни суймеклик лирикасы. «Атанг келди да гюрбежиге...», «Аллах бизге суймеклик жазды...», «Тели болуп жулдузлагъа къарайма», «Бели иничке...», «Салам жаздым, санга артыкъ»	1	21.10	
5.	Дин бла байламлы лирикасы. «Дин къарындашлабыз биз», «Биз бу - дунияны къонакълары...», «Мен бир инсан. Жашадым. Жанды отум...»	1	18.11	
6.	Кязимни чыгъармачылыгъында поэма жанр. «Жаралы жугъутур», «Бузжигит». Чыгъармачылыкъ амал. Юй кёлденжазма «Жаралы жугъутур» деген поэмасына.	1	02.12	
7.	Шахмырзаланы Саид. «Таулуну календары»	1	16.12	
8.	Къарачай адабиятны тарыхындан. Семенланы Исмайыл. «Анам». Ёртенланы А.»Кавказ таула»	1	30.12	
9.	Малкъар адабиятны андан ары айнытханланы къаууму. Гуртуланы Берт. «Бекир», «Чалгъычыла» Адабиятны тили.	1	20.01	

10.	Хочуланы Салих «Эки к̄арелди», «Тасхачыла», «Чыпчык̄»	1	03.02	
11.	Этезланы Омар «К̄аяла унутмаг̄андыла».	1	03.03	
12.	Будайланы Азрет «Мараучуну хапары».	1	17.03	
13.	Малк̄ар жазыучула Уллу Ата журт урушну юсюнден. К̄улийланы К̄айсынны жашау жолу. «Перекоп».Кациланы Х.»Темирбекни дерти»	1	07.04	
14.	Отарланы Керим «К̄юйген элде», «К̄арылг̄ашчык̄ уя ишлейди», «Тюш» Роман, аны жанр энчилиги.	1	21.04	
15.	Т̄еппеланы Алим «Ташыуул» Роман. Романны тюрлюлери. Проект иш.	1	05.05	
16.	Сюргюнню юсюнден чыг̄армала. Отарланы Керим «Ош базарында», «Сазбет к̄ызчык̄».Шауаланы Х.,Маммеланы И. «Киши жеринде»	1	19.05	
17.	К̄улийланы Б. «Сарыаяк̄ к̄азла»,Мусукаланы С.«Таулу тиширыу», «Ушак̄»	1	26.05	
18.	1980-1990-чы жыллада малк̄ар адабиятны айныуу Залийханланы Жанак̄айыт. «Басхан жулдузу».Толг̄урланы З. «Ашык̄ оюн»	1	31.05	